T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

[redacted] 7/543

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300 -959
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Ankara

9251 12 HAZİRAN 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 28.05.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1754 sayılı yazısı.

Çankırı Milletvekili Sayın Prof.Dr.Hikmet ÖZDEMİR'in tarafıma tevcih ettiği, 7/543-1763 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu Maddesi gereği Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
Ek 1- Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

7/543

ÇANKIRI MİLLETVEKİLİ SAYIN Prof. Dr. HİKMET ÖZDEMİR'İN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI (7/543-1763 Esas no'lu)

SORU 1:

Değerlendirilmesi halinde yaklaşık 800 milyon ton rezervle bir TUZ BORSASI MERKEZİ haline gelebilecek olan Çankırı Kaya Tuzu Yatakları ülkemiz maden politikaları için ne ifade etmektedir?

CEVAP 1:

Türkiye değişik kaynaklı tuz üretimleri ve üretimdeki payları göz önüne alındığında kaya tuzu üretimleri %5.4 paya sahip iken göl ve denizlerden çıkarılan tuzlar %95 'lik bir oranı teşkil etmektedir. Türkiye tuz potansiyeli ölçüsünde ihraç olanağına henüz ulaşamamıştır.

Büyük bir tuz rezervine sahip olan ülkemizin ihracatının yeterli düzeye ulaştırılması için Kanun kapsamında yapılan düzenlemeler ivedilikle uygulanmakta olup, uygulamalar sonucu tuz üretiminin artacağı düşünülmektedir. Üretilen tuzların çeşitli kullanımlara yönelik işlemlerden geçirilerek kullanıma hazır hale getirilmesi hususunda ise madencilik sektörüne gerekli destek verilecektir.

SORU 2:

Dünyanın sayılı kaya tuzu rezervleri arasında olan Çankırı Kaya Tuzu Hazinelerinin tanıtımı ve üretimin arttırılması ile ilgili ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP 2:

Tuz üretimi ve ihracatının arttırılması amacıyla Kanun kapsamında düzenlemeler yapılarak, 15.06.2001 tarihinde kabul edilen 26.06.2001 tarih ve 24444 sayılı resmi gazetede yayımlanan Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına ve Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılmasına ilişkin 4683 sayılı Kanunun ile" Tuz" sanayi madenleri kapsamında sayılmıştır.

25.12.2001 tarih ve 24621 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4683 sayılı Kanunun Uygulamasına Dair Yönetmelik hükümleri gereği tuz yataklarının 3213 sayılı Maden Kanunu hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi ile ilgili olarak ruhsat verilmesi, intibak işlemlerinin yapılması ve tuz yataklarının işletmeye alınması hususlarında düzenlemeler yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda içlerinde Çankırı kaya tuzu yatağının da bulunduğu 8 adet kaya tuzlası ve 40 adet kaynak tuzlasının özel sektörün hizmetine sunulmak üzere ihale işlemleri başlatılmıştır.

SORU 3:

Bu çalışmalar arasında kaya tuzu ihracatı var mıdır?

CEVAP 3:

Dünya ülkeleri arasında tuzu en fazla tüketen ülkeler ABD, Çin, eski SSBC, Kanada ve Almanya gibi ülkelerdir. Yaklaşık olarak ABD ortalama 40 milyon ton, Çin 20 milyon ton, İngiltere 6 milyon ton ve Türkiye de yaklaşık 2 milyon ton tuz tüketilmektedir.

Türkiye kaya tuzu potansiyelinin %80-95 tenör aralığında, görünür + muhtemel + mümkün rezerv toplamının 5.750.000.000 ton olduğu kaynaklarda yer almaktadır.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığının verilerine göre 2002 yılı sonu itibarı ile saf sodyum klorür ve deniz suyundan elde edilen tuz ihracatımızın 46397 ton olduğu ve karşılığında 1 987 000 dolar gelir elde edildiği tespit edilmiştir.